

Розділ IV. Планета людей

6 клас



Тема 1. Кількість і розміщення населення на Землі

Сучасна людина з'явилася на Землі приблизно

40-100 тис. років тому

Кількість населення

Кількість населення – це кількість мешканців у певний момент часу



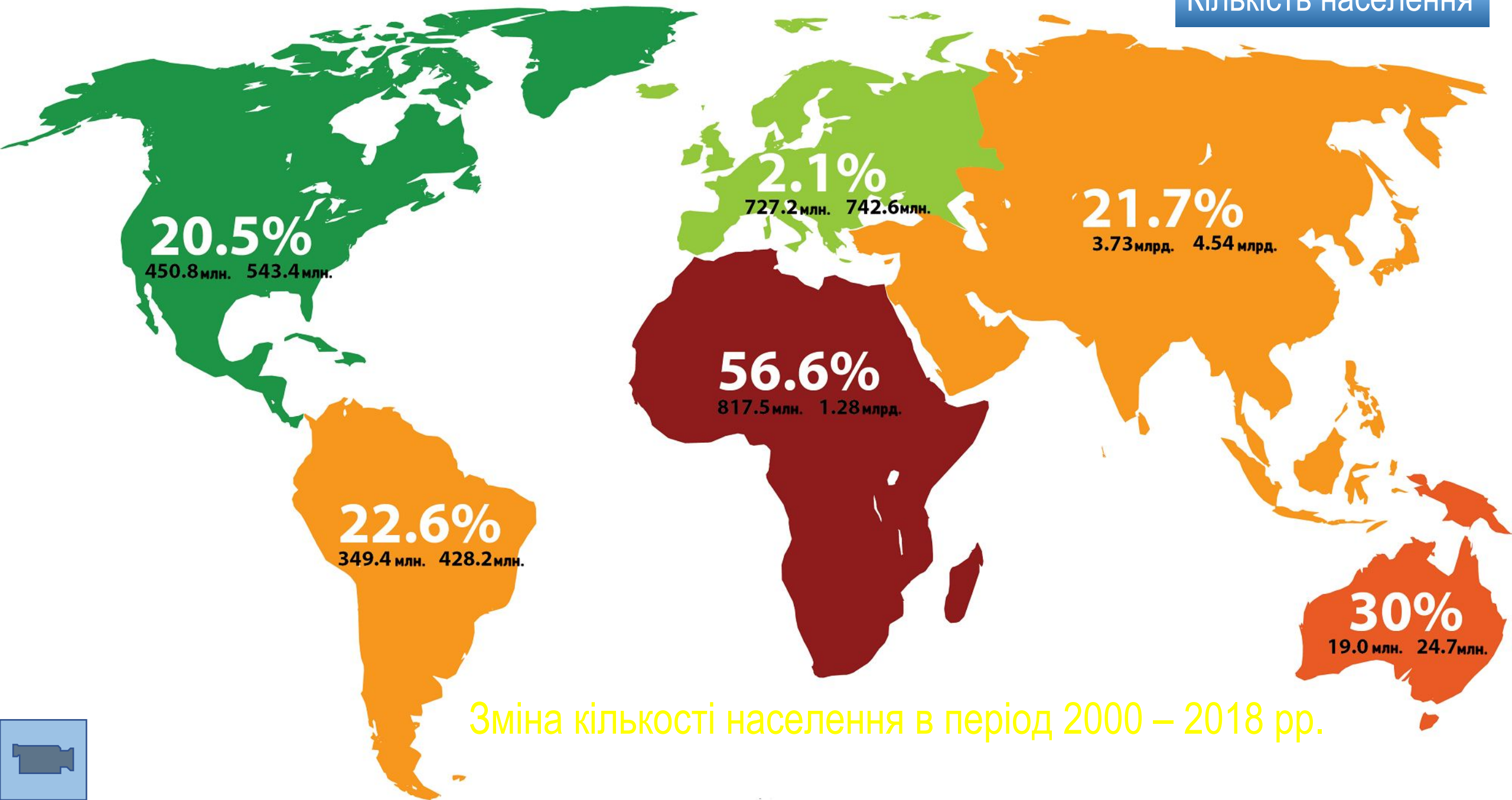
П'ять з шести континентів планети здавна заселені людством.

1820 року населення планети сягнуло 1 млрд
Антарктида через власну віддаленість і суворий клімат не має постійного населення дотепер.



Згідно з підрахунками ООН чисельність населення досягла 7 млрд осіб 31 жовтня 2011 року.





Зміна кількості населення в період 2000 – 2018 рр.



Кількість населення

Перші п'ятнадцять країн світу за кількістю населення (2016)

№	Країна	Кількість населення, млн осіб	Частка в населенні Землі, %	Частина світу
1	Китай	1376,8	19,17	Азія
2	Індія	1288,5	17,74	Азія
3	США	323,5	4,45	Північна Америка
4	Індонезія	257,6	3,54	Азія
5	Бразилія	205,7	2,84	Латинська Америка
6	Пакистан	193,5	2,66	Азія
7	Нігерія	182,2	2,51	Африка
8	Бангладеш	160,0	2,20	Азія
9	Росія	146,5	2,02	Азія, Європа
10	Японія	126,6	1,75	Азія
11	Мексика	121,0	1,67	Латинська Америка
12	Філіппіни	102,9	1,42	Азія
13	В'єтнам	91,6	1,26	Азія
14	Єгипет	90,9	1,25	Африка
15	Ефіопія	90,1	1,24	Африка

Чисельність населення України

У першій половині ХХ століття, населення України, зокрема українці, пройшли нелегкі випробування війнами, репресіями, голодомором, депортаціями (за деякими оцінками втрати за цей період становлять 16 млн осіб)

1959 року	42,1 млн осіб
-----------	---------------

1993 року	52,2 млн осіб
-----------	---------------

2017 року	44,83 млн осіб
-----------	----------------

2019 року	41,98 млн осіб
-----------	----------------



Розселення населення

Розселення – це розміщення населення по території та розподіл його за різними типами поселень

70 % населення світу

7 % площі суходолу

Не заселені території –
«білі плями»

15 % площі суходолу



Густота населення – показник, що відображає кількість людей, які проживають на певній площі

Густота населення
(осіб на км²)



Кількість населення



Площа території

Густота населення

Зміни загальної густоти населення Землі

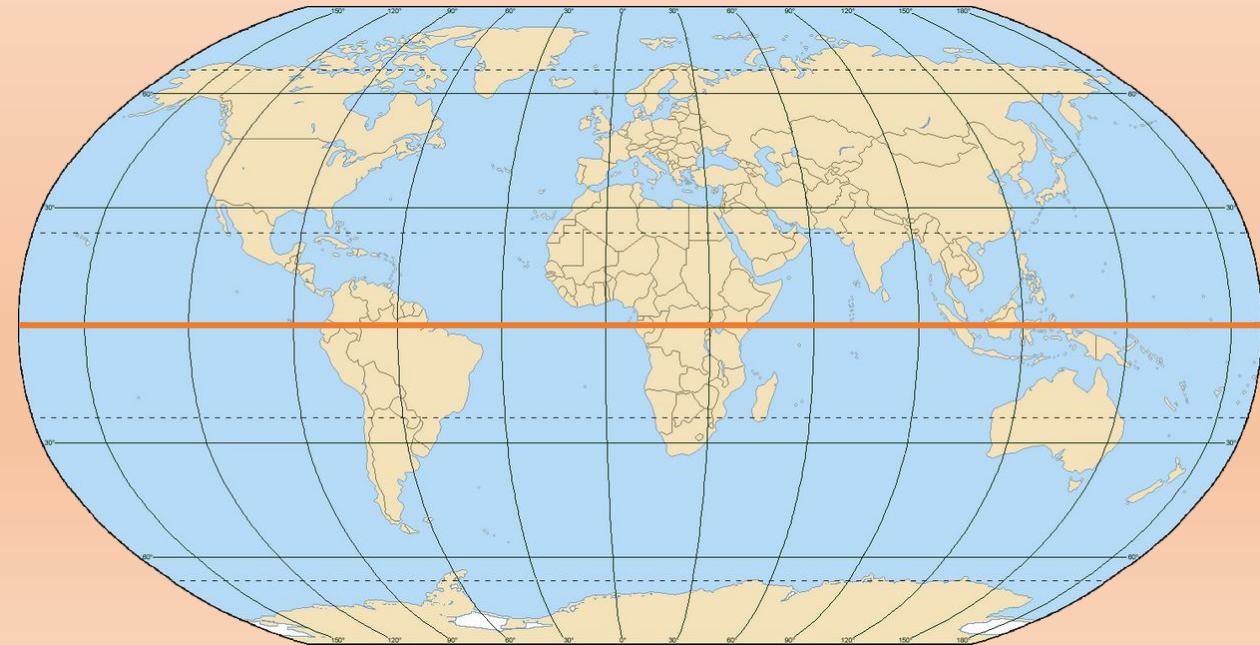
Роки	1890	1950	1983	1991	1997	2000	2010	2016
Густота, осіб/км ²	12	18	34	40	42	44	51	54,2

Більша частина населення Землі проживає у північній (90 %) та східній (85 %) півкулях

Дуже високим вважають показник густоти населення, що становить понад 200 осіб/км². Він характерний для Бельгії, Нідерландів, Великої Британії, Ізраїлю, Шрі-Ланки, Республіки Корея.

Найвищою ж у світі густотою населення серед великих країн вирізняється азіатська держава **Бангладеш – 1102,8 особи/км²**.

Дуже низька густота населення в таких країнах, як Австралія, Канада, Монголія, Лівія, Мавританія, Намібія. Тут вона становить менш як 4 особи/км².



Густота населення

Причини різної густоти населення

Природні

Заселення більш сприятливих за природними умовами територій: долини річок, рівнини тощо

Історичні

Пов'язані з історичними особливостями заселення земного суходолу (розвиток давніх цивілізацій, освоєння нових територій)

Демографічні

Пов'язані з особливостями приросту населення на різних континентах

Соціально-економічні

Пов'язані з різним господарського освоєння територій

Густота населення

Ареали найбільшої густоти населення у світі

Південно-Східна і Східна Азія (півострів Індокитай, острів Ява, східна частина Китаю, Південна Корея, Японія)

Густота: > 500, подекуди 1000 осіб/км²

Дельта Нілу

Густота: 1000 осіб/км²

Південна Азія (півострів Індостан, долини Гангу і Брахмапутри)

Густота: 800 осіб/км²

Західна Європа (південь ВБ, схід Франції, захід ФРН, Бельгія, Нідерланди)

Густота: > 300 осіб/км²

Атлантичне узбережжя США і Канади (район Великих озер)

Густота: > 250 осіб/км²

Найменший показник в Ісландії – 2,6 особи/км².

А європейська держава-карлик Монако формально вирізняється найбільшою середньою густотою населення серед країн світу – 18 866 особи/км²

Найбільша концентрація населення у чотирикутнику міст Ліверпуль (Велика Британія) – Гамбург (Німеччина) – Базель (Швейцарія) – Париж (Франція).

Тут густота населення зростає до 1000–3000 осіб/км², а на заході Німеччини – навіть до 5000 осіб/км²

6 клас



Розділ IV. Планета людей

Тема 1. Кількість і
розміщення
населення на Землі

Людські раси і народи

Етнічний склад населення

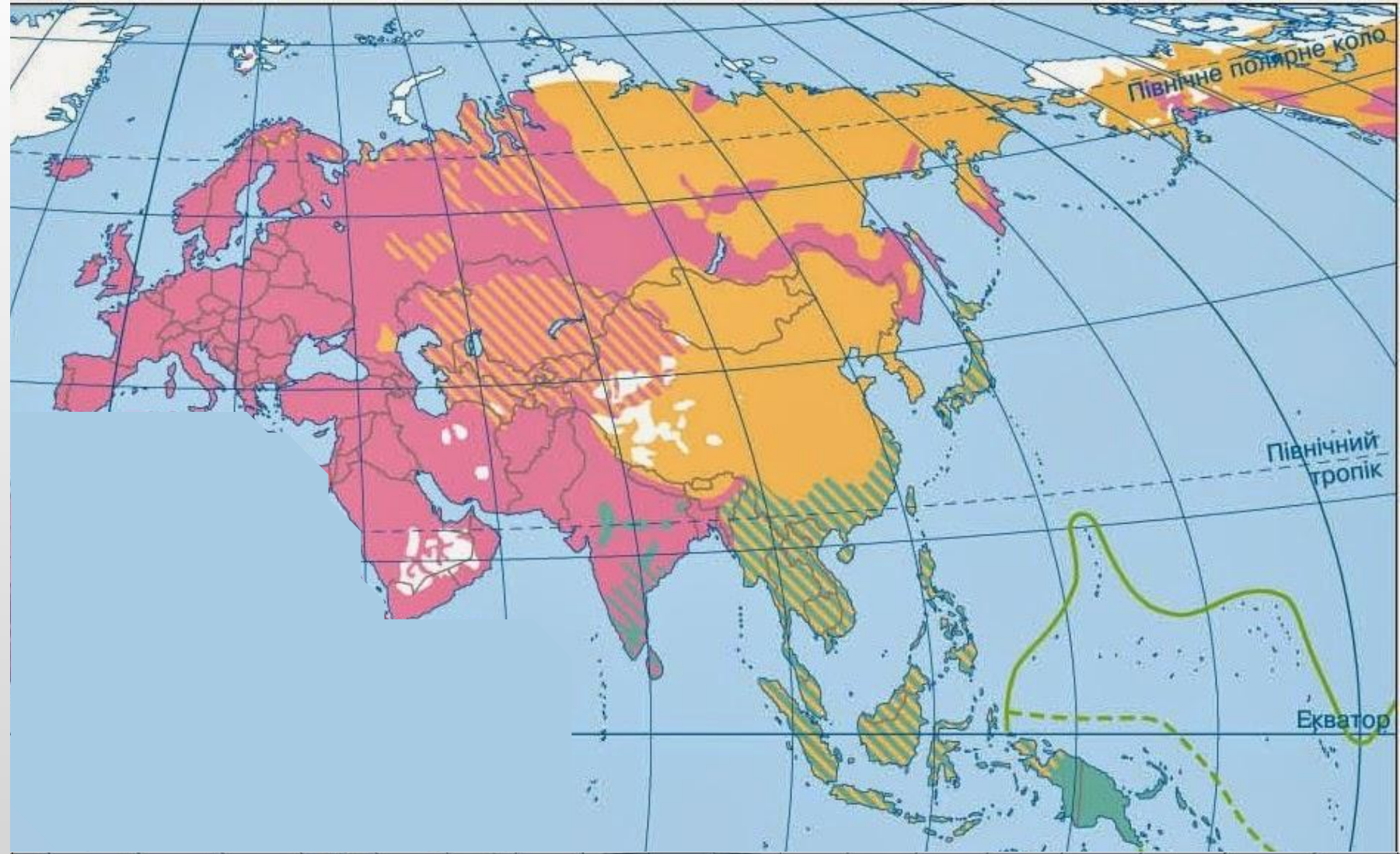


Етнічний склад населення

Сучасне населення Євразії складають народи, які належать до різних рас

	Раса	Зовнішні ознаки	Проживання
	Європеїдна	Смаглява шкіра, темні очі і пряме темне волосся Високий зрост, світла шкіра, світлі очі і біляве волосся	Європа, Південно-Західна Азія та Індія Північна Європа
	Монголоїдна	Низькорослі, жовтувато-смаглява шкіра, темні вузькі очі, чорне пряме волосся	Центральна і Східна Азія
	Негроїдна	Темна шкіра, вилицювате обличчя, хвилясте темне волосся	південь Азії

Расовий склад населення



ВЕЛИКІ РАСИ

- Негроїдна раса
- Європеїдна раса
- Монголоїдна раса
- Австралоїдна раса; меланезійці

ЗМІШАНІ ТА ПЕРЕХІДНІ РАСИ

- Негроїдна та європеїдна
- Негроїдна та монголоїдна
- Європеїдна та монголоїдна
- Європеїдна та австралоїдна
- Монголоїдна та австралоїдна; полінезійці та мікронезійці

Незаселені території

Національний склад населення

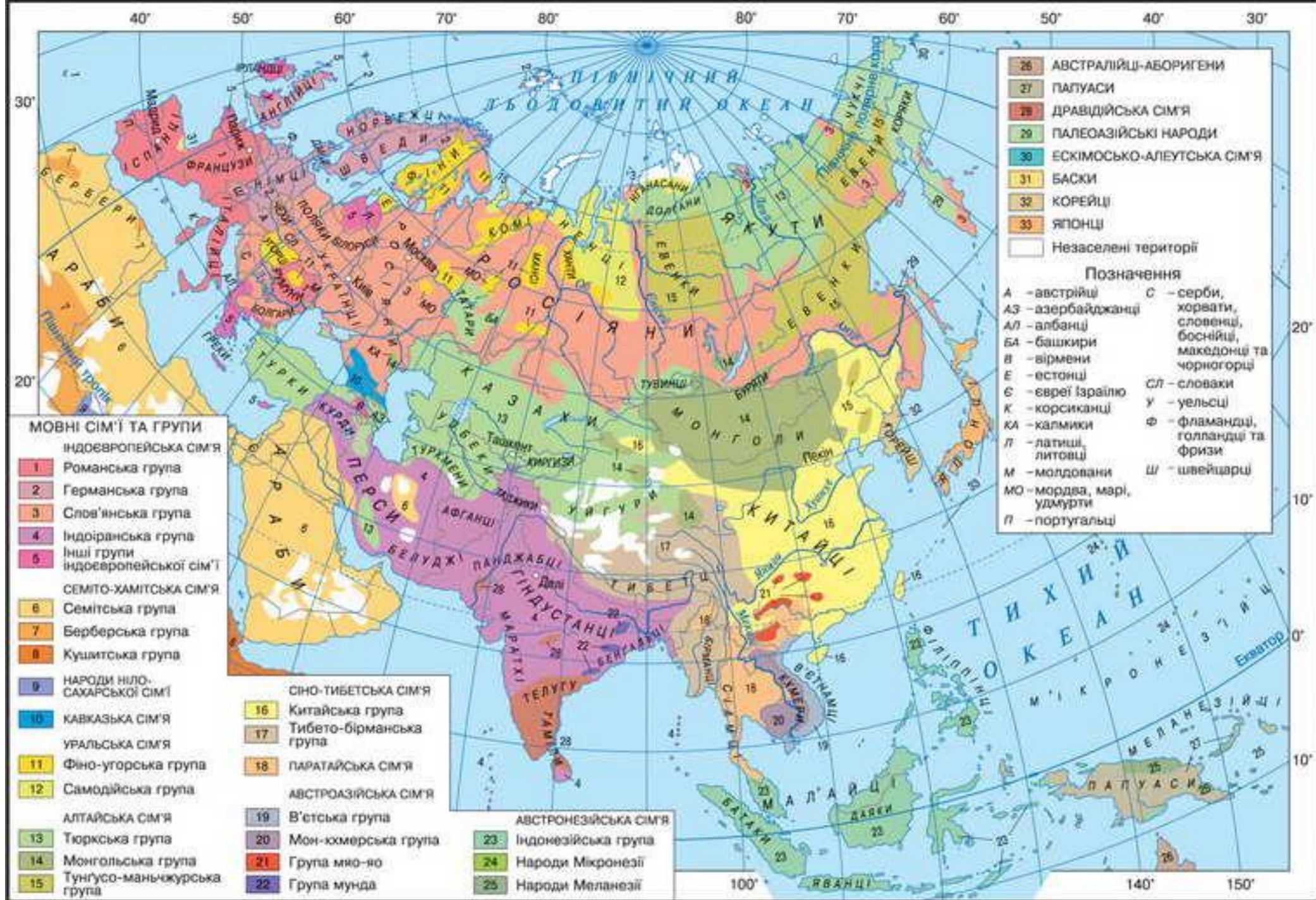
Національний склад населення Євразії дуже складний. Це пов'язано з багатовіковими переселеннями народів під час завойовницьких походів та міжусобних воєн

Основними ознаками того чи іншого народу є спільні територія проживання і мова



За мовними ознаками населення Євразії належить до різних мовних груп, що об'єднуються у мовні сім'ї

Національний склад населення



Національний склад населення

Корейці

Японці

Однією з найчисленніших є індоєвропейська мовна сім'я

Слов'янська мовна група

Українці, росіяни, білоруси,
поляки тощо

Германська мовна група

Німці, англійці, шведи,
норвежці тощо

Романська мовна група

Французи, італійці, іспанці,
румуні, молдовани тощо

Індоіранська мовна група

Хіндустанці, перси,
афганці тощо

Сіно-тибетська мовна сім'я

Китайська мовна група

Китайці

Алтайська мовна сім'я

Тюркська мовна група

Турки, татари, казахи,
азербайджанці тощо

Семіто-хамітська мовна сім'я

Семітська мовна група

Араби, євреї

6 клас

Розділ IV. Планета людей

Тема 2. Держави світу



Кожна людина є громадянином якої-небудь країни

Країна – це територія, населена якимось народом (чи народами)

Зараз у світі налічується понад 230 країн

Самоврядні країни називають державами (їх у світі 194)

Політична карта – це тематична карта, на якій зображені країни та їхні столиці



Політична карта

Політична карта Євразії почала складатися дуже давно. В Європі ще в античні часи існували такі високорозвинуті держави, як **Стародавня Греція** і **Стародавній Рим**.

Політична карта Євразії змінюється з часом: розпадаються великі держави, виникають нові. Так, у 1991 р. отримала незалежність й **Україна**

Нині в Євразії розташовано більше держав, ніж на будь-якому іншому материку.

Країни відрізняються одна від одної своїм географічним положенням, величиною території, природними умовами, народами, які їх населяють, рівнем економічного розвитку



Десять найбільших за територією країн світу

Місце	Країна	Регіон	Площа, тис. км ²
1	Росія	Європа, Азія	17075,40
2	Канада	Америка	9976,14
3	Китай	Азія	9596,96
4	США	Америка	9363,00
5	Бразилія	Америка	8511,97
6	Австралія	Австралія	7686,85
7	Індія	Азія	3287,59
8	Аргентина	Америка	2766,89
9	Казахстан	Азія	2717,30
10	Судан	Африка	2505,81



Десять найменших за територією країн світу

Місце	Країна	Регіон	Площа, км ²
1	Мальта	Європа	316
2	Мальдіви	Азія	300
3	Сент-Кристофер і Невіс	Північна Америка	261
4	Маршалові острови	Австралія і Океанія	181
5	Ліхтенштейн	Європа	160
6	Сан-Марино	Європа	60
7	Тувалу	Австралія і Океанія	26
8	Науру	Австралія і Океанія	21
9	Монако	Європа	1,95
10	Ватикан	Європа	0,44



Україна і її сусіди





6 клас

Розділ IV.
Планета людей

Тема 3. Вплив людини на природу



У людства немає інших джерел існування на Землі, окрім тих, що надає природа. Люди здатні використати природні багатства за дуже короткий час, а природа не може їх швидко відновити.

Отже, перед людством постає проблема збереження, охорони, ощадливого використання природних багатств

Екологія – наука, що вивчає особливості функціонування природи й можливі підходи щодо її збереження

Екологічні проблеми – це проблеми, пов'язані з порушенням зв'язків у географічній оболонці

Господарська діяльність та її наслідки

Вид	Характеристика	Наслідки
Сільське господарство	Рослинництво: вирощування рослинних культур – пшениці, рису, кукурудзи, бавовнику, картоплі тощо	Вирубання лісів, знищення рослинного покриву степів і саван, збіднення родючості ґрунтів
	Тваринництво: розведення свійської худоби – корів, кіз, свиней, овець, птиці та тощо	
Промисловість	Виробництво засобів праці: верстатів, машин, обладнання тощо	Забруднення атмосфери, гідросфери, біосфери та літосфери шкідливими викидами
	Виробництво предметів побуту: одягу, взуття, книг, побутової техніки тощо	
Сфера послуг	Торгівля, освіта, туризм, культура, спорт, побутові послуги тощо	Збільшення антропогенного навантаження на природні компоненти та комплекси

Дякую за увагу!

Гарного настрою та веселих канікул!

